

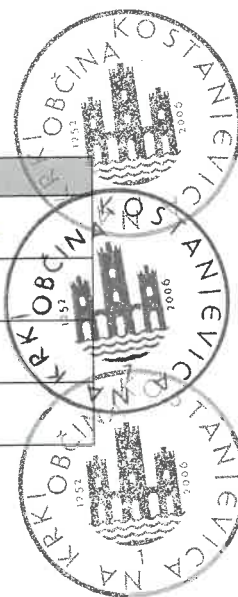

REPUBLIKA SLOVENIJA
OBČINA KOSTANJEVICA NA KRKI

NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA
OB JEDRSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI
OBČINE KOSTANJEVICA NA KRKI

Verzija 2.1.

	IME IN PRIIMEK	PODPIS
Izdelal	Robert ZAGORC, poveljnik CZ	
Skrbnik	Judita Lajkovič, direktorica OU	
Odobril	Štab CZ Kostanjevica na Krki	
Sprejel	Mojmir PUSTOSLEMŠEK, župan	

Številka : 842-3/2013-4
Datum : 06.06.2014

September, 2013

KAZALO

1. JEDRSKA ALI RADIOLOŠKA NESREČA	4
1.1. Splošno o jedrski in radiološki nesreči	4
1.2. Ionizirajoče sevanje	5
1.3. Viri nevarnosti	5
1.4. Verjetnost nastanka verižne nesreče	10
1.5. Sklepne ugotovitve	10
2. OBSEG NAČRTOVANJA	11
2.1. Temeljne ravni načrtovanja	11
2.2. Načela zaščite, reševanja in pomoči	11
3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	11
3.1. Temeljne podmene načrta	11
3.2. Koncept izvedbe zaščite in reševanja	12
3.3. Uporaba načrta	14
4. SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI	15
4.1. Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog ZRP	15
4.1.1. Organi v okviru Občine	15
4.1.2. Sile za zaščito, reševanje in pomoč	15
4.2. Materialno tehnična sredstva za izvajanje načrta	15
4.3. Predvidena finančna sredstva	16
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	16
5.1. Opazovanje nevarnosti	16
5.2. Obveščanje pristojnih organov	16
5.3. Alarmiranje in obveščanje javnosti	17
5.4. Obveščanje o jedrski nesreči v tujini	18
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	19
6.1. Aktiviranje organov vodenja	19

6.2. Zagotavljanje materialnih sredstev pomoči

19

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

20

7.1. Organi in njihove naloge

20

7.2. Operativno vodenje

22

7.3. Ukrepanje organov CZ ob nesreči

22

7.4. Organizacija zvez ob jedrski nesreči

23

7.5. Nadzor radioaktivnosti

23

8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

24

8.1. Zaščitni ukrepi

24

8.2. Naloge zaščite, reševanja in pomoči

25

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

27

9.1. Načelne usmeritve

27

9.2. Napotki občanom

27

10. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

28

10.1. Pomen pojmov

28

11. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

29

11.1. Priloge

29

11.2. Dodatki

29

1. JEDRSKA ALI RADIOLOŠKA NESREČA

Načrt ZIR ob jedrski ali radiološki nesreči v občini Kostanjevica na Krki obravnava poleg jedrske nesreče v Nuklearni elektrarni Krško (NEK) tudi nesrečo v NEK z radioaktivnimi viri, jedrske ali radiološke nesreče v tujini z možnim vplivom v občini Kostanjevica na Krki in druge radiološke nesreče z viri ionizirajočega sevanja, ki bi zahtevale ukrepanje na območju občine Kostanjevica na Krki.

Temeljni načrt je izdelan na podlagi ocene ogroženosti¹ in v skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – UPB 1 in 95/07 – ZSPJS - H), Zakonom o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 102/04 – UPB 2), Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12) ter drugimi predpisi.

1.1. Splošno o jedrski in radiološki nesreči

Jedrske in radiološke nesreče so izredni dogodki, ki neposredno ogrožajo prebivalce in okolje ter zahtevajo zaščitne ukrepe. Vsak izredni dogodek v splošnem še ne pomeni nastanka nesreče. Lahko gre za zmanjšanje jedrske ali sevalne varnosti, ki zahteva tudi ustrezen odziv pristojnih.

Radiološke nesreče so izredni dogodki, ki zahtevajo zaščitne ukrepe zaradi povečanega ionizirajočega sevanja in onesnaženja z radioaktivno snovjo oziroma kontaminacijo.

Radiološke nesreče se lahko zgodijo v sevalnih objektih (industrijski, raziskovalni in zdravstveni objekti z obsevalnimi napravami ali z radioaktivnimi snovmi in odlagališča z rudarsko ali hidrometalurško jalovino):

- pri ravnanju z zaprtimi ali odprtimi viri sevanja,
- s pospeševalniki delcev in
- z drugimi viri ionizirajočega sevanja.

Radiološka nesreča lahko nastane kjerkoli kot posledica:

- nenadzorovanega nevarnega vira ionizirajočega sevanja (zavrženi, izgubljeni, najdeni, ukradeni),
- obsevanja in kontaminacije prebivalstva iz neznanega razloga,
- padca satelita z radioaktivnimi snovmi,
- prevoza radioaktivnih snovi.

Jedrske nesreče so izredni dogodki, ki zahtevajo zaščitne ukrepe zaradi nevarnega sproščanja energije po jedrski verižni reakciji ali po razpadu produktov iz verižne reakcije. Jedrske nesreče so lahko hkrati tudi radiološke. To velja še posebej za nesreče v jedrskih elektrarnah, ker vsebujejo veliko količino jedrskih in radioaktivnih snovi, ki lahko ob večjih odstopanjih od normalnega obratovanja obsevajo ljudi ali se sprostijo v okolje.

¹ Ocena ogroženosti ob izrednem dogodku v jedrskih objektih in zaradi radioaktivnih virov, URSJV, izdaja 2, december 2009

Jedrski objekt v Posavju, v katerem se lahko zgodi jedrska ali radiološka nesreča, je Nuklearna elektrarna Krško (jedrska elektrarna, skladišče in odlagališče radioaktivnih snovi in industrijski objekt).

1.2. Ionizirajoče sevanje

Ionizirajoče sevanje je sevanje z dovolj energije, da poškoduje snov.

Viri ionizirajočega sevanja so naravni in umetni. Vir ionizirajočega sevanja je lahko radioaktivna snov, ki seva zaradi nestabilnih atomov, in tudi naprava (npr. rentgen). Zaradi radioaktivnih snovi v okolju (zemlja, zrak, voda in tudi hrana) je človek neprestano izpostavljen ionizirajočemu sevanju. Gre za zunanje in notranje obsevanje. V zvezi s tem govorimo o dozi sevanja, ki jo telo prejme.

Do zunanjega obsevanja pride, če je vir prodornega sevanja, npr. rentgenskega, v človekovi okolici. Izpostavitvev sevanju in škoda, ki jo človek ob tem utрпи, narašča s časom zadrževanja v območju sevanja (dalj časa več škode - sorazmerno) in z razdaljo do vira sevanja (bližje več škode - s kvadratom razdalje).

Do notranjega obsevanja pride zaradi vnosa radioaktivnih snovi v telo, z vdihavanjem kontaminiranega zraka (inhalacija), uživanjem kontaminirane hrane in pijače (ingestija) ter tudi zaradi vnosa skozi kožo, zlasti če je poškodovana. Notranje obsevanje je lahko nevarno predvsem pri vnosu radioaktivne snovi, ki seva sicer malo prodorna sevanja v obliki delcev - alfa (α) in beta (β), ker lahko povzroči velike poškodbe organov in drugih tkiv. Izpostavitvev sevanju in škoda, ki jo človek ob tem utрпи, je v tem primeru odvisna od časa zadrževanja snovi v telesu, kar je zelo različno in odvisno tudi od lastnosti radioaktivne snovi.

V tkivu lahko zaradi ionizacije pride do okvar biološko pomembnih molekul, kar lahko privede do poškodbe ali smrti celice. Ob uničenju velikega števila celic organa ali tkiva so posledice za organizem lahko zelo resne, celo smrtne, in se pokažejo relativno hitro po obsevanju. Te učinke imenujemo deterministične in je zanje značilno, da imajo prag - ne opažamo jih pod dozo sevanja, ki je nižja od neke mejne vrednosti. Nad pragom pa se posledice večajo s prejeto dozo.

Sevanje pa lahko v celici povzroči spremembe, ki lahko predstavljajo enega od prvih dogodkov pri spremembi celice v rakasto obliko. Kancerogenost sevanja je učinek, katerega verjetnost z večanjem doze narašča, pokažejo pa se po daljšem času. To je stohastični učinek oziroma učinek zaradi statistično ugotovljenih okvar celic. Če pa sevanje okvari spolne celice, se posledice pokažejo šele na potomcih (dedni ali hereditarni učinki).

1.3. Viri nevarnosti

Jedrski objekti

Ob nesreči v jedrski elektrarni ali raziskovalnem reaktorju se lahko znatne količine radioaktivnih snovi med drugim sprostijo tudi v ozračje in se razširjajo v obliki radioaktivnega oblaka v širše okolje. Ogroženost je odvisna od vrste in od količine izpuščenih radioaktivnih snovi (žlahtni plini, radioizotopi joda, dolgoživi cepitveni produkti). Prenos in razširjanje sta odvisna od vremenskih razmer. Radioaktivni delci se med prenosom usedajo (suhi used) ali pa izpirajo s padavinami (mokri used).

Vrsta in stopnja ogroženosti se s časom spreminjata. Nezaščiteni prebivalci v bližini kraja nesreče bi bili v prvih urah po izpustu najprej izpostavljeni zunanjemu sevanju iz radioaktivnega oblaka in vdihavanju radioaktivnih delcev, še posebej izotopov radioaktivnega joda, ki bi se kopičil v ščitnici. Srednjeročno (nekaj dni po nesreči) bi prišlo do obsevanja zaradi uživanja kontaminirane hrane z radioaktivnim jodom I-131 (npr. mleko, listnata zelenjava, pitna voda) ter zaradi zunanjega sevanja iz kontaminiranih tal. Podobno je dolgoročno (meseci in leta po nesreči), ko so pomembni dolgoživi radionuklidi, kot npr. cezij ($Cs-137$, $Cs-134$) in stroncij ($Sr-90$).

Najhujše jedrske nesreče so možne v jedrskih elektrarnah. Nesreča s težko poškodbo sredice lahko povzroči zelo resne posledice za zdravje ali celo ogrozi življenje zaposlenih v elektrarni in prebivalstva v okolici objekta ali širše.

Nuklearna elektrarna Krško

NEK leži na levem bregu reke Save in je 13 km oddaljena od Kostanjevice na Krki (Slika 1).

Slika 1: Lokacija Nuklearne elektrarne Krško

NEK je tlačnovodna elektrarna z nazivno toplotno močjo reaktorja 1994 MW, v katerem je 121 gorivnih elementov.

Za preprečevanje jedrskih nesreč in za zmanjšanje njihovih posledic so v elektrarni vgrajeni varovalni in varnostni sistemi ter naprave, katerih skupna naloga je preprečevanje nenadzorovanega uhajanja radioaktivnih snovi v okolico elektrarne.

Ob jedrski nesreči v NEK je stopnja ogroženosti največja v bližnjem območju (do 10 km), v večji oddaljenosti pa je odvisna od vremenskih razmer. Tako je ogroženost na območju občine Kostanjevice na Krki odvisna predvsem od morebitnih padavin in smeri vetra v času nesteeče. Glede na število in zanesljivost varnostnih sistemov v jedrski elektrarni je verjetnost nastanka nesreče, ki bi pomenila nevarnost za prebivalstvo, izredno majhna.

Na možnost nastanka jedrske nesreče v NEK lahko vplivajo tudi naravne in druge nesreče (npr. potres, poplave, orkanski veter, nesreča zrakoplova, ipd.).

Sevalni objekti

V sevalnih objektih se radioaktivni viri uporabljajo v industrijske, raziskovalne in zdravstvene namene.

V industriji se radioaktivni viri uporabljajo za različne namene in sicer stacionarno na določenem mestu (npr. za sterilizacijo, merjenje debeline pločevine, nivojev v posodah itd.) ali pa so viri premični za delo na terenu (npr. industrijska radiografija, merjenje vlažnosti in gostote materialov pri gradnji cest itd.). V medicini se radioaktivni viri uporabljajo za diagnostiko in terapijo (obsevanja).

Vzrok nesreče z radioaktivnimi snovmi oziroma viri² je lahko **izključno človeška napaka**, ker so radioaktivni viri pasivne naprave, tako da ne more priti do odpovedi delovanja.

Vzroke lahko delimo na:

- nepravilno uporabo, hrambo ali izgubo radioaktivnega vira zaradi malomarnosti, nevednosti, neznanja ali neupoštevanja predpisov varstva pred sevanji,
- konstrukcijsko napako pri vgradnji vira (slaba izdelava ščita, neustrezno izdelano orodje za rokovanje z virom) ter
- zlorabo (kraja, sabotaža).

Nesreče z radioaktivnimi viri praviloma povzročijo onesnaženje z enim samim radionuklidom, ki prizadene predvsem delovno osebje oziroma lahko nepravilno ravnanje z radioaktivnim virom povzroči obsevanost, ki presega predpisane mejne vrednosti, osebja ter tudi prebivalstva.

V Posavju je skladno s kriteriji sevalni objekt NE Krško, kjer se kot vira sevanja nahajata americij in cezij.

Radiološki izredni dogodki

Radiološki izredni dogodki se **lahko** zgodijo kjerkoli.

Nenadzorovani viri ionizirajočega sevanja

Do nesreče lahko pride z nenadzorovanimi visoko radioaktivnimi viri, ki so lahko tudi življenjsko nevarni, če so nezaščiteni oziroma je zaščita poškodovana. Viri so lahko:

- izgubljeni: lastnik pogreša vir,
- najdeni: naključna oseba najde vir, pri čemer je težava, ker najditelj običajno ne ve, da gre za radioaktivni vir,
- ukradeni: možnost, da tat ne ve, da gre za radioaktivni vir in
- poškodovani v požaru: požar na lokaciji vira (možnost za poškodbo zaščite vira zaradi ognja je majhna; običajna respiratorna in druga zaščita gasilcev je zadostna).

V skupino nenadzorovanih virov sodi tudi obsevanje in kontaminacija iz neznanega razloga z radioaktivnimi viri, to je kontaminacija prebivalstva ali javnih površin oziroma prostorov.

²Radioaktivni vir je določena količina radioaktivne snovi, namenjena uporabi kot vir ionizirajočega sevanja.

Vzrok je lahko najdeni ali ukradeni vir ali radioaktivna snov, ki jo prebivalstvo poseduje in ne ve za nevarnost. Takšne dogodke lahko odkrijejo zdravniki na podlagi simptomov zaradi prekomernega obseva. Tovrstna simptomatika običajno ni dovolj hitro prepoznana, ker so primeri redki.

Posedovanje oziroma rokovanje z nezaščenimi visoko radioaktivnimi viri lahko povzroči trajne poškodbe zaradi zunanjega obsevanja, zaradi notranjega obsevanja v primeru zaužitja (ingestije) in vdihavanja (inhalacije) in v določenih primerih tudi življenjsko ogroženost.

Padec satelita z radioaktivno snovjo

Na območje občine Kostanjevica na Krki bi lahko padel satelit z jedrskim reaktorjem ali satelit, ki ima na krovu radioaktivni material, posledice nesreče pa bi čutili prebivalci v občini Kostanjevica na Krki.

Razlikujemo dve vrsti virov sevanja na satelitu:

- vir visoke aktivnosti alfa (gre za možno onesnaženje z močno toksičnim sevalcem alfa (npr. izotopi plutonija)) in
- jedrski reaktor (padec satelita onesnaženje s cepitvenimi produkti).

Območja onesnaženja so trakaste oblike s širino nekaj 10 km in dolžino nekaj 100 km.

Nevarno je predvsem vdihavanje delcev, ki v posamezniku lahko povzročijo visoke doze notranjega obsevanja. Največja nevarnost za posameznika, ki je sicer zelo malo verjetna, je najdba visoko radioaktivnih ostankov satelita, ki lahko povzročijo resne poškodbe in tudi smrt.

Prevoz radioaktivnih snovi

Zaradi posebnih varnostnih ukrepov je verjetnost nesreče pri prevozu radioaktivnih snovi zelo majhna, če pa se zgodi, je njen vpliv prostorsko omejen.

Ob nesreči je prevoznik odgovoren za prostorsko omejitev posledic nesreče oziroma za pravočasno obveščanje Centra za obveščanje Brežice, ki izvede aktiviranje ustreznih služb.

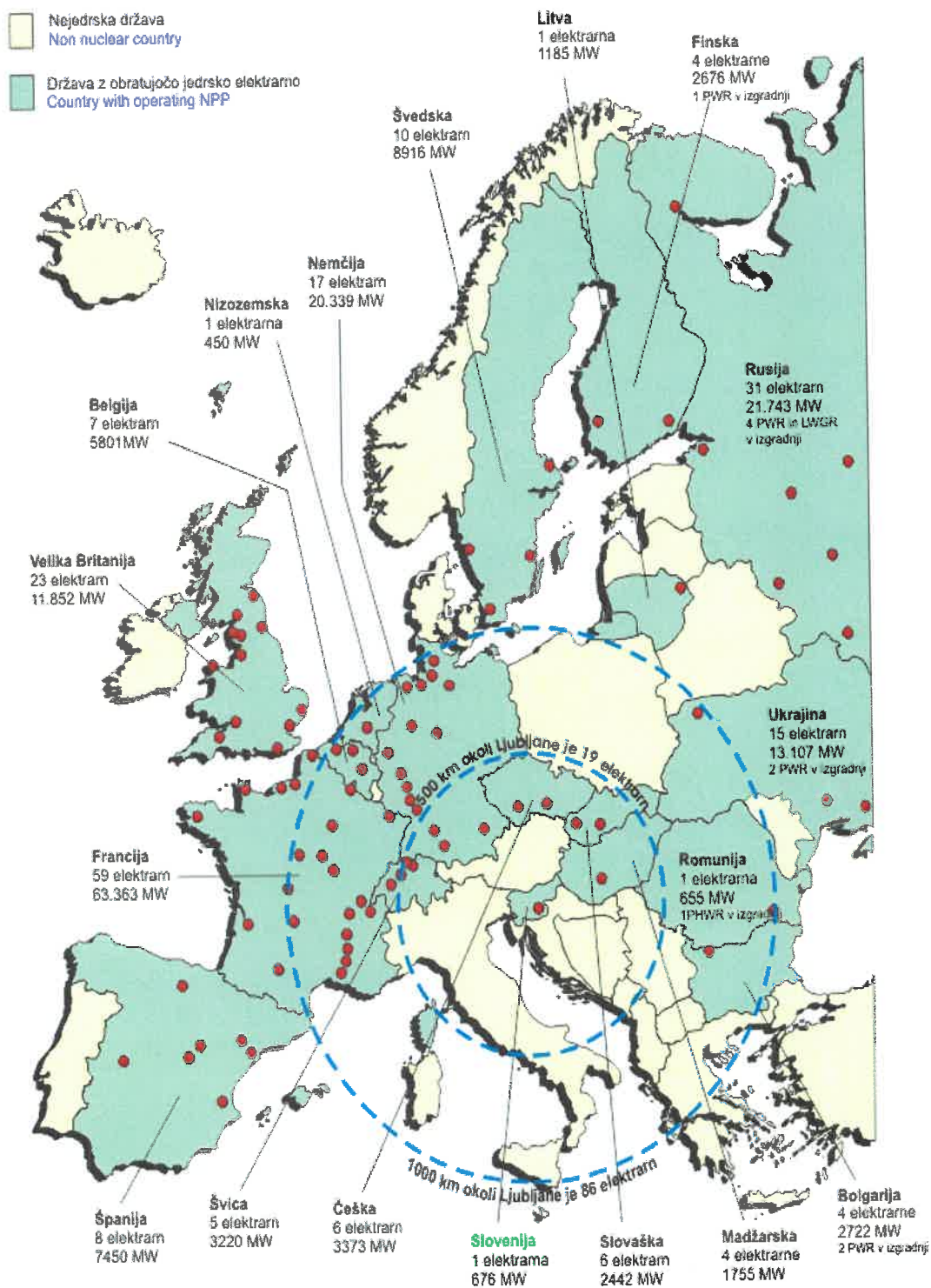
Nesreče v tujini

S tem načrtom se načrtujejo tudi zaščitni ukrepi za primer izrednega dogodka v jedrskih elektrarnah v tujini. Sloveniji najbližje so elektrarne na Madžarskem, Slovaškem, Češkem in v Nemčiji (Slika 2).

Ob jedrskih nesrečah v oddaljenih jedrskih objektih lahko ob neugodnih vremenskih razmerah pričakujemo onesnaženje tudi na območju občine Kostanjevica na Krki. Do izrazitejšega onesnaženja bi lahko prišlo na območjih, kjer bi med prehodom radioaktivnega oblaka preko našega ozemlja deževalo.

Jedrske elektrarne v Evropi

Copyright © ICJT 2006
www.icjt.org

Stanje avgusta 2006 po podatkih Mednarodne agencije za atomsko energijo.
Status as of August 2006 as reported to IAEA.

Na eni označeni lokaciji je lahko tudi več reaktorjev.
Each indicated location can represent several reactors.

Slika 2: Jedrske elektrarne v Evropi

1.4. Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob jedrski ali radiološki nesreči ni pričakovati nastanka verižne nesreče, dodatne posledice nesreče v občini Kostanjevica na Krki pa so lahko:

- požar v naravnem okolju in objektih (npr. padec satelita),
- ogrožanje prometne varnosti (zaradi izvajanja evakuacije preko ozemlja občine),
- izpad telekomunikacijskih povezav (preobremenjenost),
- sociološke in psihološke posledice na prebivalstvo (vzroki in posledice nesreče) in
- energetska kriza zaradi izpada proizvodnje električne energije v primeru nesreče v NEK.

1.5. Sklepne ugotovitve

A. Občino Kostanjevica na Krki lahko prizadenejo jedrske ali radiološke nesreče:

- v jedrskem objektu NEK,
- s stacionarnimi radioaktivnimi viri v NEK,
- pri prevozu radioaktivnih snovi,
- zaradi padca satelita z reaktorjem ali satelita, ki ima na krovu radioaktivne snovi in
- v tujini s posledicami tudi na območju občine.

B. Jedrska nesreča širše razsežnosti (z vplivom na prebivalce in okolje) v NEK je zelo malo verjetna, saj ima elektrarna vgrajeno visoko stopnjo pasivne in aktivne varnosti.

C. Ob morebitni jedrski nesreči širše razsežnosti v NEK bi ob neugodnih vremenskih pogojih lahko bilo prizadeto tudi območje občine Kostanjevica na Krki.

D. Na možnost nastanka jedrske nesreče v NEK lahko vplivajo tudi naravne in druge nesreče (npr. potres, poplave, orkanski veter, nesreča zrakoplova, ipd.).

E. Posledice jedrske nesreče v jedrskem objektu v tujini lahko prizadenejo tudi območje občine Kostanjevica na Krki.

F. Radiološke nesreče v občini Kostanjevica na Krki so zelo malo verjetne, vendar imajo lahko resne posledice za posameznike.

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1. TEMELJNE RAVNI NAČRTOVANJA

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči je državni načrt, s katerim morajo biti usklajeni načrti zaščite in reševanja tako na ravni regije kot občin v Posavju.

V načrtu zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči v občini Kostanjevica na Krki se razčleni obveščanje in aktiviranje ter zaščitni ukrepi ob jedrski ali radiološki nesreči, ki bi jih izvajali območju občine Kostanjevica na Krki.

2.2. NAČELA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Zaščita, reševanje in pomoč ob tehnični nesreči se organizira v skladu z naslednjimi načeli:

- **Načelo pravice do varstva** – vsakdo ima pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ob naravni in drugi nesreči imata zaščite in reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi zaščitnimi in reševalnimi dejavnostmi.
- **Načelo pomoči** – ob naravnih in drugih nesrečah je vsakdo dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Ta dolžnost se posebej nanaša na pripadnike ZiR v občini.
- **Načelo javnosti** – Občina je dolžna v skladu s pristojnostmi seznaniti prebivalstvo z nevarnostjo nastanka naravnih nesreč kot tudi z ukrepi, ki so predvideni za preprečevanje in odpravljanje posledic nesreče.
- **Načelo preventive** – Občina pri zagotavljanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu s svojimi pristojnostmi prednostno organizira izvajanje preventivnih ukrepov.
- **Načelo odgovornosti** – vsaka fizična in pravna oseba je v skladu z zakonom odgovorna za izvajanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- **Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev** – pri zaščiti in reševanju so občine dolžne uporabiti svoje sile in sredstva, in le, če te ne zadoščajo niti ni zadostno vključevanje sil in sredstev sosednjih občin, se vključi v pomoč in reševanje država.
- **Načelo zakonitosti** – nihče ni dolžan in ne sme izvajati odločitve, če je očitno, da bi s tem storil kaznivo dejanje ali kršil mednarodno humanitarno pravo.
- **Načelo varstva reševalcev in drugega osebja** – potrebno je zagotoviti varnost posameznikov, ki sodelujejo pri zaščiti in reševanju.

D - 10 Program usposabljanja, urjenja in vaj.

D - 8 Navodilo za vzdrževanje in razdelitev načrta zaščite in reševanja.

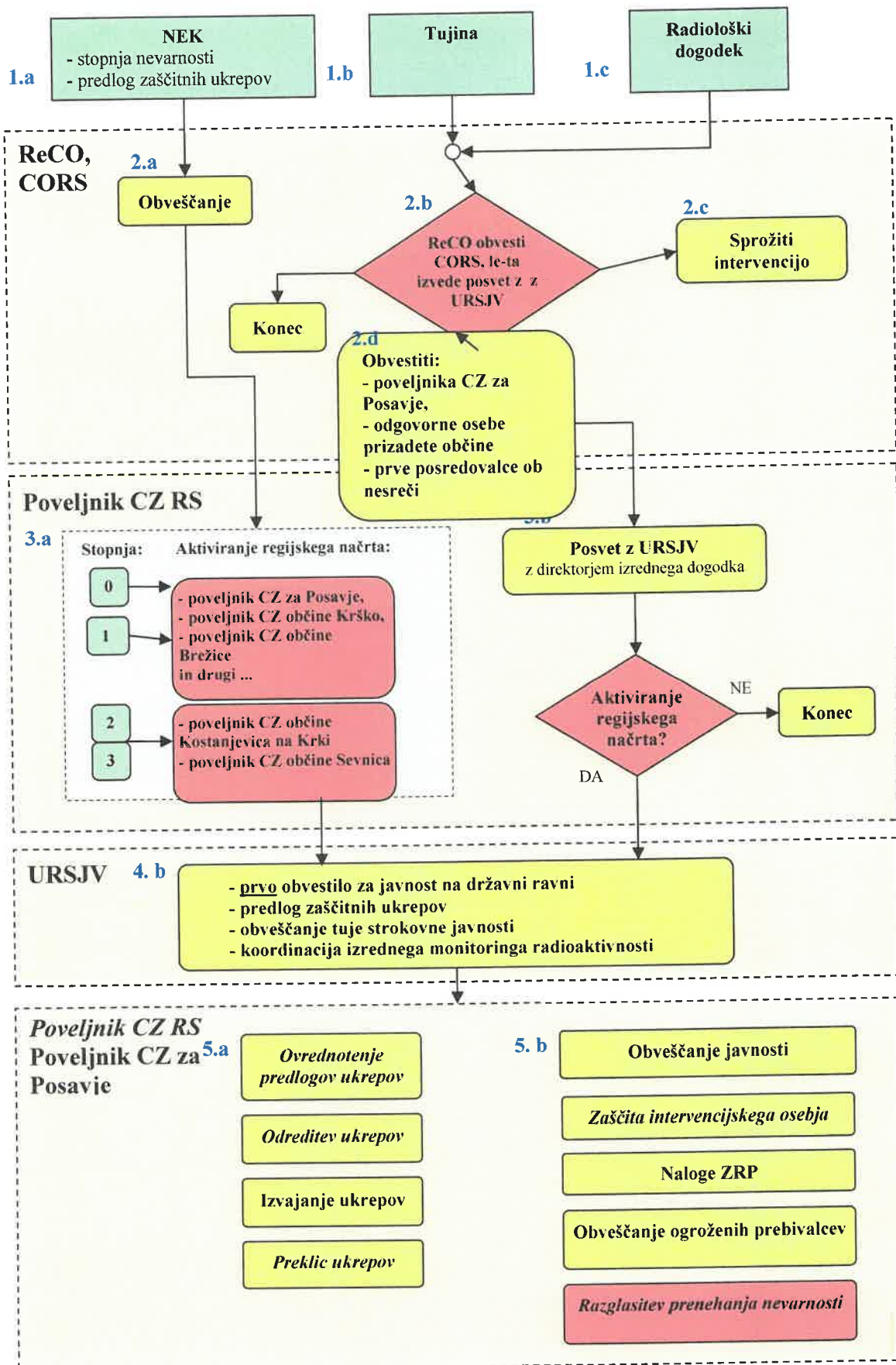
3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1. TEMELJNE PODMENE NAČRTA

Načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči v občini Kostanjevica na Krki je izdelan za jedrsko ali radiološko nesrečo, pri kateri lahko pride do večjega izpusta radioaktivnih snovi v okolje, in sicer za primer:

- a. jedrske nesreče v NEK,
- b. jedrske nesreče v jedrskih elektrarnah v tujini s čezmejnimi vplivi,
- c. radiološke nesreče.

3.2. KONCEPT IZVEDBE ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Shema 1: Koncept izvedbe ZiR

Aktivnost	
1	<ul style="list-style-type: none"> Začetno obvestilo, ki ga prejme ReCO Brežice oziroma CORS, pomeni prvi korak odziva.
1.a	NEK pošlje obvestilo v ReCO Brežice, CORS in URSJV na posebnem obrazcu, ki vsebuje tudi razglášeno stopnjo nevarnosti in predlog zaščitnih ukrepov.
1.b	<ul style="list-style-type: none"> Obvestilo o jedrski nesreči v tujini (MAAE, EU ali država, v kateri se je nesreča zgodila) prejmeta CORS in URSJV.
1.c	ReCO Brežice, CORS ali URSJV prejmejo obvestilo o radiološkem dogodku od imetnika radioaktivnega vira, policije, občana, idr. (glej 0).
2.a	<ul style="list-style-type: none"> Obveščanje in aktiviranje izvaja ReCO Brežice glede na razglášeno stopnjo nevarnosti in je določeno s prilogami k načrtu .
2.b	ReCO Brežice obvesti CORS, ki se posvetuje z URSJV (z dežurnim inšpektorjem) glede takojšnje intervencije oziroma nadaljnjega obveščanja (glej 5.3) ali prekinitve aktivnosti.
2.c	<ul style="list-style-type: none"> CORS oziroma ReCO Brežice takoj sproži intervencijo: <ul style="list-style-type: none"> - zavarovanje območja ob radiološkem dogodku v (PU Novo mesto in GEŠP v Posavju) in - po potrebi ekipo nujne medicinske pomoči (ekipa NMP). Dežurni inšpektor URSJV takoj odide na kraj dogodka in vodi intervencijo do prihoda gasilcev, ki nato prevzamejo vodenje). CORS aktivira specializirano mobilno enoto. V primeru možne obsevanosti ljudi se obvesti URSVS.
2.d	<ul style="list-style-type: none"> ReCO Brežice o dogodku obvesti poveljnika CZ za Posavje, odg. osebe Izpostave URSZR Brežice, odgovorne osebe občin v Posavju, prve posredovalce ob nesreči, CORS obvešča poveljnika CZ RS in druge (glej 0).
3.a	<ul style="list-style-type: none"> Aktiviranje glede na stopnje nevarnosti v NEK: <ul style="list-style-type: none"> - <u>stopnja 0</u>: URSJV; sistem ZRP spremlja dogodek - <u>stopnja 1</u>: URSJV, poveljnik CZ za Posavje, poveljniki CZ občin Krško in Brežice (aktiviranje občinskih in regijskih sil za ZRP delno ali v celoti, odvisno od zahtevnosti priprav na morebitne zaščitne ukrepe) in policija. - <u>stopnji 2 in 3</u>: URSJV, pov. CZ občin Kostanjevica na Krki, Sevnica, reg. in obč sile za ZRP
3.b	<ul style="list-style-type: none"> Poveljnik CZ RS se posvetuje z URSJV (z direktorjem izrednega dogodka) in se glede na situacijo ob dogodku odloči ali je potrebno aktivirati regijski oziroma državni načrt in v kakšnem obsegu.
4.	<p>URSJV:</p> <ul style="list-style-type: none"> pripravi prvo obvestilo za javnost na državni ravni v sodelovanju s subjektom (NEK, TRIGA, ARAO, idr.) oziroma samostojno, ko povzročitelj ni znan, predlaga zaščitne ukrepe na državni ravni, obvešča tujo strokovno javnost koordinira izredni monitoring radioaktivnosti.
5.a	<p>Poveljnik CZ RS:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovrednoti predlagane zaščitne ukrepe URSJV, odredi zaščitne ukrepe in naloge ZRP prekliče izvajanje posameznih ukrepov in nalog. <p>Poveljnik CZ za Posavje</p> <ul style="list-style-type: none"> zagotavlja izvajanje ukrepov in nalog.

Aktivnost	
5.b	<p>Poveljnik CZ RS zagotavlja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaščito intervencijskega osebja, • obveščanje javnosti, • izvajanje nalog zaščite, reševanje in pomoči, • obveščanje ogroženih prebivalcev, • razglasi prenehanje nevarnosti. <p>Poveljnik CZ za Posavje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obveščanje javnosti, • obveščanje ogroženih prebivalcev, • izvajanje nalog zaščite, reševanje in pomoči.

Ob jedrski nesreči v NEK ali radiološki nesreči morajo izvajalci na posameznih ravneh načrtovanja zagotoviti pogoje za izvedbo nalog v določenih rokih.

Vsi prebivalci na ogroženem območju morajo biti pravočasno obveščeni o:

- nesreči,
- posledicah in obsegu nesreče,
- potrebnih ukrepih za zmanjševanje in odpravo posledic nesreče.

3.3. UPORABA NAČRTA

Načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči v občini Kostanjevica na Krki aktivira poveljnik CZ občine Kostanjevica na Krki ob jedrski nesreči v NEK, ko NEK razglasi objektno nevarnost, ob nesrečah v jedrskih elektrarnah v tujini s čezmejnimi vplivi, pri katerih bi prišlo do večjega izpusta radioaktivnih snovi v okolje in bi bila ogrožena tudi občina Kostanjevica na Krki ter v primeru nesreče z radioaktivno snovjo na območju občine Kostanjevica na Krki.

Za izvedbo nalog iz načrta zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči je odgovoren poveljnik CZ občine Kostanjevica na Krki.

D – 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta zaščite in reševanja.

4. SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI

4.1. PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

4.1.1. Organi v okviru Občine:

- župan,
- občinska uprava

4.1.2. Sile za zaščito, reševanje in pomoč:

Organi vodenja:

- poveljnik CZ in štab CZ Občine Kostanjevica na Krki ,
- občinsko gasilsko poveljstvo občine Kostanjevica na Krki,
- poverjeniki CZ.

Enote CZ in druge sile za zaščito in reševanje:

- Prostovoljne gasilske enote Kostanjevica na Krki in Prekopa,
- Oddelek za RKB dekontaminacijo v sodelovanju z Občino Krško,
- Enote za prvo pomoč,
- Enota za prvo veterinarsko pomoč,
- Služba za vzdrževanje zaklonišč,
- Ekipa za postavitev bivališč,
- Služba za podporo

Javne in druge ustanove:

- Zdravstveni dom Krško, zdravstvena postaja Kostanjevica na Krki,
- Veterinarska služba Brestanica, veterinarska postaja Kostanjevica na Krki,
- Javna komunalna služba Kostak.

P -1: Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ občine Kostanjevica na Krki.

P- 2: Podatki o odgovornih osebah v Občini Kostanjevica na Krki.

P-11: Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov.

4.2. Materialno - tehnična sredstva za izvajanje načrta

Materialno - tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo reševalne enote, službe in reševalci),
- sredstva iz popisa.
- prebivalci koristijo svojo razpoložljivo opremo,

P – 6: Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč – občina Kostanjevica na Krki.

4.3. Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Finančna sredstva se načrtujejo za:

- stroške operativnega delovanja (povračila stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč),
- stroški usposabljanja enot in služb,
- materialne stroške (prevozne stroške in storitve, gorivo, mazivo).

D – 1: Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta.

D – 10: Program usposabljanja, urjenja in vaj.

5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE, ALARMIRANJE

5.1. OPAZOVANJE NEVARNOSTI

a. Opazovanje, ocenjevanje in spremljanje nevarnosti pri obratovanju NEK je v pristojnosti NEK.

Ob ugotovitvi določene nevarnosti in oceni dogodka NEK v skladu z načrtom NUID (načrt ukrepov za primer izrednega dogodka) razglasi določeno stopnjo nevarnosti.

O vsaki stopnji razglašene nevarnosti NEK obvesti tudi Center za obveščanje Brežice.

b. Informacijo o jedrski ali radiološki nesreči v tujini posreduje Občini Kostanjevica na Krki Center za obveščanje Brežice.

c. V primeru druge radiološke nesreče, ki se zgodi na območju občine Kostanjevica na Krki, je Center za obveščanje Brežice lahko obveščen neposredno od prijavitelja nesreče na terenu oziroma preko CORS.

V primeru, da je Center za obveščanje Brežice obveščen neposredno od prijavitelja iz terena, mora čimprej obvestiti CORS zaradi nadaljnjega obveščanja URSJV oziroma zagotovitve dežurnega inšpektorja URSJV na mestu dogodka .

5.2. OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV

a) Jedrska nesreča v NEK

NEK pošlje obvestilo o izrednem dogodku na posebnem obrazcu po telefaksu oz. preko Medresorskega komunikacijskega sistema (MKSID) na Center za obveščanje Brežice. Prvo obvestilo Center za obveščanje Brežice potrdi po telefonu ali po drugih vrstah zvez. V primeru odpovedi telefonskih zvez in sistema MKSID, NEK sporoči vsebino obrazca samo na center za obveščanje Brežice po zvezah ZARE PLUS.

NEK posreduje obvestilo o stopnji nevarnosti najkasneje v 15 minutah od nastanka nevarnosti.

Občina Kostanjevica na Krki dobi obvestilo s strani Center za obveščanje Brežice. Center za obveščanje Brežice začne obveščati ob nenormalnem dogodku v NEK, ko po dogovoru obvesti strokovnega sodelavca za zaščito in reševanje.

Sporočilo o izrednem dogodku v NEK ali radiološki nesreči vsebuje podatke o:

- stopnji nevarnosti,
- možnem razvoju dogodka,
- priporočljivih zaščitnih ukrepov.

Če je izredni dogodek že evidentiran v sistemu MKSID, predstavniki Občine Kostanjevica na Krki spremljajo razvoj dogodkov v NEK preko sistema MKSID, Center za obveščanje Brežice jih telefonsko obvešča le ob spremembah stopnje nevarnosti v NEK.

Center za obveščanje Brežice ob razglasitvi začetne/objektne/splošne nevarnosti obvešča odgovorne osebe v Občini Kostanjevica na Krki (prvega dosegljivega):

- poveljnika CZ občine Kostanjevica na Krki,
- župana občine Kostanjevica na Krki,
- strokovnega sodelavca za zaščito in reševanje občine Kostanjevica na Krki (direktorica občinske uprave).

Medsebojno obveščanje odgovornih oseb v občini Kostanjevica na Krki po prejemu obvestila o stopnji razglašene nevarnosti izvede prva obveščena oseba (župan, poveljnik CZ občine Kostanjevica na Krki, strokovni sodelavec za zaščito in reševanje).

Po aktiviranju člani štaba CZ občine Kostanjevica na Krki spremljajo razvoj dogodka preko sistema MKSID, o večjih spremembah obveščeni telefonsko iz Centra za obveščanje Brežice oziroma s strani štaba CZ za Posavje (prav tako v primeru, ko MKSID ne deluje).

P – 15: Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči.

5.3. ALARMIRANJE IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI

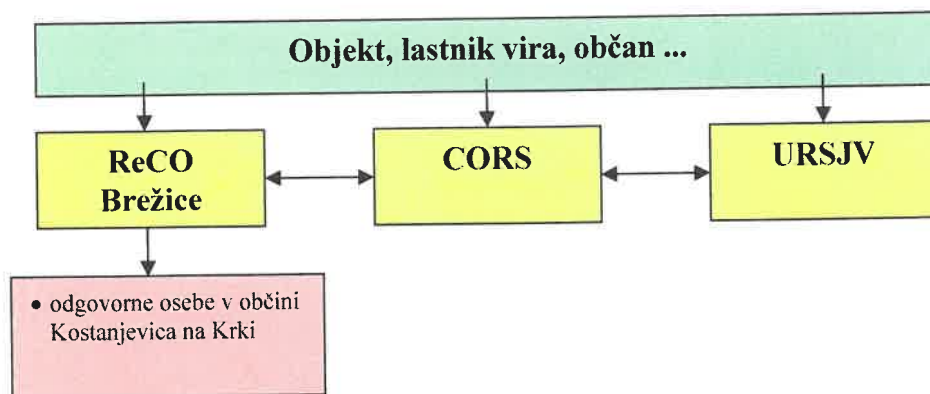
Obveščanje javnosti ob nesreči v NEK ali radiološki nesreči pomeni seznanitev prebivalcev s stanjem, ki je nastalo kot posledica izrednega dogodka v NEK, ter pripravami in izvajanjem zaščitnih ukrepov.

Obveščanje prebivalcev na ogroženem območju (3 km, 10km pas) se s strani Štaba CZ za Posavje začne ob razglasitvi **OBJEKTNE** nevarnosti.

Za obveščanje prebivalcev na prizadetih območjih v Občini Kostanjevica na Krki je zadolžen župan in poveljnik CZ Občine Kostanjevica na Krki. Pri pripravi obvestil sodelujeta s poveljnikom CZ za Posavje.

Štab CZ Občine Kostanjevica na Krki zagotavlja obveščenost vseh tistih, ki ne spremljajo medijev. Vse, ki se nahajajo na ogroženem območju, bodo opozarjali pripadniki CZ o nevarnosti tudi z **mobilnimi gasilskimi razglasnimi postajami, preko neposrednega stika na terenu in preko pisnih obvestil** (letaki, obvestila na oglasnih deskah), še zlasti v primeru izpada električne energije na območju občine Kostanjevica na Krki.

Obveščanje o radioloških nesrečah v občini Kostanjevica na Krki

O dogodku v Posavju operater Centra za obveščanje Brežice obvesti odgovorne osebe občine Kostanjevica na Krki, ter sledi navodilom, prejetim s strani CORS:

D – 26: Znaki za alarmiranje ob nevarnosti naravnih in drugih nesreč.

5.4. OBVEŠČANJE OB JEDRSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI V TUJINI

Glede na oceno glede možnih vplivov jedrske nesreče v tujini na območje Slovenije pošlje CORS v Center za obveščanje Brežice začetno obvestilo.

Center za obveščanje Brežice obvešča pristojne osebe v občini Kostanjevica na Krki (prvega dosegljivega):

- poveljnika CZ občine Kostanjevica na Krki,
- župana občine Kostanjevica na Krki,
- strokovnega sodelavca za zaščito in reševanje občine Kostanjevica na Krki (direktorica občinske uprave).

Nadaljnje obveščanje se izvaja v skladu z listo obveščanja ob jedrski nesreči ali radiološki nesreči, če je to potrebno.

P- 801 Seznam prejemnikov informativnega biltena.

P - 18 Seznam medijev, ki bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in naptke za izvajanje zaščitnih ukrepov.

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1. AKTIVIRANJE ORGANOV VODENJA

Na osnovi razglašene objektne nevarnosti župan občine Kostanjevica na Krki aktivira strokovne službe in organe občine, poveljnika CZ občine Kostanjevica na Krki ter potrebne sile za zaščito in reševanje.

Župan glede na nastale razmere in presojo potrebe po pomoči strokovnih služb in organov vodenja zaščite, reševanja in pomoči izda sklep o aktiviranju štabov, enot in službe občinskih sil za ZR sprejme župan ali poveljnik CZ občine Kostanjevica na Krki v skladu s stanjem in stopnjo nevarnosti ter ukazi in navodili poveljnika CZ v Posavju in RS.

Aktivira se naslednje osebe:

- poveljnika CZ občine,
- direktorja občinske uprave,
- strokovnega sodelavca za zaščito in reševanje,
- sile za zaščito in reševanje.

Člane štaba CZ občine Kostanjevica na Krki aktivira poveljnik CZ občine Kostanjevica na Krki in se vključujejo pri aktiviranju ostalih sil za zaščito in reševanje, neposredno po telefonu, takoj po prihodu na lokacijo štaba.

V primeru nujnega sklica lahko poveljnik CZ občine Kostanjevica na Krki odredi aktiviranje enot in služb z javnim pozivom preko medijev, pri čemer se sile zaščite, reševanja in pomoči zberejo na mobilizacijskih zbirališčih.

Aktiviranje sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč se lahko po potrebi izvede tudi na podlagi **samoskllica** (poveljnik in člani štaba CZ občine Kostanjevica na Krki ter gasilci operativnih gasilskih enot).

P – 3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč.

P – 5 Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč.

P – 6 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč.

P – 7 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje.

D – 14 Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč.

D – 15 Vzorec delovnega naloga.

D – 17 Vzorec prošnje za državno pomoč.

6.2. ZAGOTAVLJANJE MATERIALNIH SREDSTEV POMOČI

Občina Kostanjevica na Krki uporabi za izvajanje aktivnosti zaščite, reševanja in pomoči najprej lastna sredstva. V primeru potrebe po dodatnih silah in sredstvih pa lahko zaprosi za pomoč poveljnika CZ za Posavje.

O uporabi materialnih sredstev iz državnih rezerv in finančni pomoči za pomoč prizadetim ob jedrski ali radiološki nesreči odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa poveljnik CZ RS ali njegov namestnik.

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

7.1. ORGANI IN NJIHOVE NALOGE

Naloge župana Občine Kostanjevica na Krki :

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred jedrsko ali radološko nesrečo,
- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic jedrske ali radološke nesreče,
- vodi zaščito, reševanje in pomoč ter odpravo posledic jedrske ali radiološke nesreče,
- skrbi za obveščanje prebivalcev o nevarnostih, stanju varstva in sprejetih zaščitnih ukrepih,
- sprejme načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči.

Naloge občinske uprave občine Kostanjevica na Krki (urad župana, direktor občinske uprave):

- sodeluje s poveljnikom CZ občine Kostanjevica na Krki pri odločanju o javnih in upravnih zadevah,
- koordinira vključevanje državnih organov, ki se vključujejo v izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči na območju občine Kostanjevica na Krki,
- omogoča delo in podporo služb in oddelkov občinske uprave za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči iz svojih pristojnosti,
- zagotavljajo pogoje za delo štaba CZ občine Kostanjevica na Krki.

Naloge poveljnika CZ občine Kostanjevica na Krki:

- odreja aktiviranje občinskih sil za zaščito in reševanje,
- vodi delo občinskih sil za ZRP,
- vodi izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog na območju občine Kostanjevica na Krki,
- sodeluje v pripravah za obveščanje prebivalcev,
- po potrebi skrbi za organizacijo dekontaminacije občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč in drugih oseb, ki se nahajajo na ogroženem območju,
- zahteva potrebno pomoč v silah in sredstvih za ZRP s strani regije,
- sodeluje s poveljniki CZ sosednjih občin,
- zbira podatke s terena,
- izdela končno poročilo o nesreči in predlaga Županu druge ukrepe za učinkovito zmanjšanje posledic nesreče.

NALOGE ČLANOV ŠTABA:

Namestnik poveljnika CZ:

- organizira delo poverjenikov za CZ,
- organizira koordinacijo z ostalimi službami in enotami, ki jih aktivira poveljnik CZ v občini,
- skrbi za pravočasen in pravilen prenos odločitev poveljnika CZ do sektorskih štabov, enot, služb za izvajanje ZRP ter organov odgovornih za obveščanje ogroženih prebivalcev,
- koordinira sodelovanje organov občinske uprave in drugih javnih zavodov in javnih služb.

Član štaba za logistično podporo

- posreduje navodila oz. prepovedi uporabe kontaminirane hrane in vode,
- skrbi za zagotavljanje zadostnih količin goriva za izvedbo morebitne evakuacije iz ogroženega območja.

Član štaba za prvo pomoč

- usmerja nudenje prve pomoči prebivalcem v prizadetih naseljih,
- sodeluje z zdravstvenim domom pri organiziranju prve medicinske pomoči,
- koordinira delitev tablet kalijevega jodida na območju občine,
- skrbi za posredovanje navodil prebivalcem in pripadnikom zaščite in reševanja o uporabi tablet KJ (kalijev jodid).

Član štaba za organizacijo reševanja

- skrbi za obveščenost prebivalcev glede zaklanjanje, hermetizacijo v prizadetih naseljih,
- koordinira potrebe po materialno tehničnih stvareh za izvajanje hermetizacije, zaklanjanja,
- koordinira delo aktiviranih tehnično reševalnih enot,
- sodeluje pri preusmerjanju in urejanju prometa v občini.

Član štaba za požarno varnost in poplave

- skrbi za požarno varnost v prizadetem območju,
- skrbi za organizacijo dovoza pitne vode v ogroženo območje,
- kordinira delo operativnih gasilskih enot pri intervencijah, ter pri dekontaminaciji ljudi, tehnike, objektov in zemljišč v občini.

Član štaba za izvajanje zaščitnih ukrepov

- usmerja in vodi organizacijo zbiranja in odvoza kontaminiranih odpadkov na ustrezne deponije v primeru radiološke nesreče,
- usmerja in vodi organizacijo pokopa kontaminiranih trupel (kadavrov).

Član štaba iz vrst Policije

- varnostne in prometne zadeve,
- sodelovanje ob pripravi zapor ob evakuaciji,
- sodelovanje s predstavniki v Štabu CZ za Posavje.

Prostovoljna gasilska društva

Po aktiviranju PGD lahko ta sprejmejo od poveljnika CZ občine Kostanjevica na Krki ob jedrski ali radiološki nesreči, naslednje naloge:

- pripravljenost za obveščanje prebivalcev z mobilnimi razglasnimi postajami v primeru prekinitve električnega omrežja,
- zaščita, reševanje in pomoč ljudem in zaščita premoženja ob požarih in izvajanju drugih zaščitnih ukrepov,
- pomoč pri evakuaciji starejših in onemoglih oseb,
- gašenje požarov,
- reševanje ljudi in materialnih dobrin iz gorečih objektov ali poškodovanih objektov,
- pomoč pri odstranjevanju eventualnih ruševin,
- pomoč pri reševanju ob večjih prometnih nesrečah,
- sodelovanje pri dekontaminaciji prometnic in drugih javnih površin,
- oskrba s pitno in tehnično vodo na ogroženem območju,

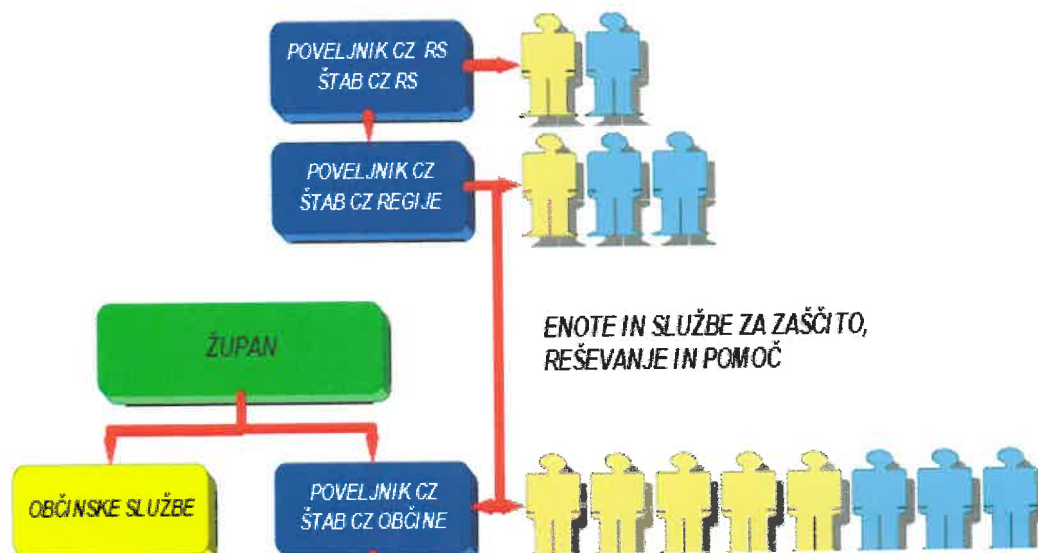
- pomoč pri delitvi tablet KJ (kalijev jodid).

D – 2 Načrt dejavnosti Občine Kostanjevica na Krki ter zagotovitev prostorskih pogojev za delo poveljnika CZ in štaba CZ občine Kostanjevica na Krki.

7.2. OPERATIVNO VODENJE

Operativno vodenje dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine Kostanjevica na Krki izvaja poveljnik CZ občine Kostanjevica na Krki s pomočjo štaba CZ, pri tem pa določi vodje intervencij, katerim so neposredno podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju teh nalog na terenu.

Poveljnik CZ občine Kostanjevica na Krki za operativno izvajanje posameznih nalog logistično podpora tem silam, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materiala, prevoza, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva, zagotavlja štab CZ s službami za podporo.

7.3. UKREPANJE ORGANOV CZ OB NESREČI

Štab CZ občine Kostanjevica na Krki ob nesreči organizira naslednje delovne procese:

- operativno načrtovanje,
- organiziranje in izvajanje reševalnih intervencij iz občinskih pristojnosti,
- zagotavljanje logistične podpore silam za zaščito, reševanje in pomoč ter
- opravljanje administrativnih in finančnih zadev.

Pri tem sodelujejo člani štaba in delavci Občinske uprave.

Štab CZ Občine Kostanjevica na Krki mora ob nesreči čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, predvideti razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne pomoči ter zagotoviti izvajanje odločitev poveljnika CZ za Posavja in poveljnika CZ RS.

7.4. ORGANIZACIJA ZVEZ OB JEDRSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI

Osnovno vrsto zvez ob jedrski nesreči v NEK predstavljajo MKSID, telefonske in telefaks zveze ter e-pošta, rezervne zveze pa zagotavlja sistem radijskih zvezm ZARE.

Pri neposrednem vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči se uporabljata sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZARE). Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcijah.

Za prenos podatkov meritev radiacijskega monitoringa se za dopolnitev profesionalnih zvez uporablja radioamaterski paketni radio (klub radio amaterjev Prekopa).

Za komuniciranje med organi vodenja ob izrednem dogodku v NEK (URSJV, štabi CZ občine Kostanjevica na Krki, Krško, Brežice, Sevnica, Štab CZ RS, Štab CZ za Posavje, CORS, Center za obveščanje Brežice, Center za obveščanje Novo mesto, UKOM, ARSO, regije sprejema evakuirancev, ZPC in TPC NEK,) se poleg zgoraj naštetih komunikacijskih poti uporablja tudi MKSID, njegovo vzpostavitev in delovanje pa zagotavlja URSJV.

MKSID se uporablja tudi za druge izredne dogodke glede na obseg in možnost uporabe (v primeru jedrske ali radiološke nesreče).

Občina Kostanjevica na Krki je vključena v sistem MKSID na stacionarni lokaciji štaba CZ občine Kostanjevica na Krki.

D – 4: Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči.

P – 19 Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+.

7.5. NADZOR RADIOAKTIVNOSTI

Nadzor radioaktivnosti (radiacijski monitoring) je sestavljen iz dveh osnovnih sestavin:

- rednega nadzora radioaktivnosti v življenjskem in delovnem okolju,
- nadzora radioaktivnosti ob jedrski ali drugi radiacijski nesreči.

Redni nadzor radioaktivnosti v okolju (tudi v okolici NEK) opravljajo pristojne službe.

Nadzor radioaktivnosti ob jedrski ali radiološki nesreči

Ob jedrski nesreči bi izvajali:

- nadzor v okolju,
- nadzor prebivalcev,
- nadzor intervencijskega osebja in
- nadzor na državni meji.

Nadzor v okolju bi v občini izvajali pripadniki regijske enote za RKB izvidovanje (za izvidovanje je regija, za dekontaminacijo je občina).

Nadzor intervencijskega osebja se izvaja kontrola in nadzor sprejetih doz za vsakega posameznika pri vstopu in izstopu v kontaminirano območje. Kontrolo izvajajo pripadniki regijskih RKB enot za izvidovanje. Intervencijsko osebje mora biti opremljeno z osebnimi dozimetri ter seznanjeno s pogoji, ki trenutno veljajo znotraj območja.

8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1. ZAŠČITNI UKREPI

V primeru jedrske ali radiološke nesreče se izvajajo sledeči zaščitni ukrepi:

- **RADIACIJSKA ZAŠČITA** (obsega poleg nadzora radioaktivnosti ukrepe in sredstva za neposredno zaščito pred ionizirajočim sevanjem, in sicer:
 - uporabo osebnih zaščitnih sredstev,
 - uporabo tablet kalijevega jodida,
 - prepoved oziroma omejitev uživanja določenih živil,
 - zaščito vodnih virov,
 - zaščito živali in živinske krme,
 - dekontaminacijo.
- **ZAKLANJANJE** (obsega umik prebivalstva v zaklonišča ali druge zidane objekte, s čimer se odpravijo ali zmanjšajo škodljivi učinki povečanega ionizirajočega sevanja).
- **EVAKUACIJA** (je organiziran umik prebivalstva z ogroženega območja. Na območjih, kjer je odrejena, se morajo prebivalci preseliti v določen kraj v času in na način, kot je to določeno v občinskih načrtih zaščite in reševanja. O času evakuacije odloča Poveljnik CZ RS, na podlagi dejanske ocene pogojev za izvedbo evakuacije oziroma

P -800 : Pregled zaklonišč na območju občine Kostanjeica na Krki.

D - 27: Načrt delitve tablet kalijevega jodida v občini Kostanjeica na Krki.

D – 7: Navodila prebivalcem za ravnanje ob nesreči.

Območje načrtovanja dolgoročnih zaščitnih ukrepov (ODU)

Območje načrtovanja dolgoročnih zaščitnih ukrepov obsega polmer 25 km pasu okoli NEK, v katerega spada tudi območje Občine Kostanjeica na Krki.

Zaščitni ukrepi v ODU se izvajajo na podlagi rezultatov nadzora radioaktivnosti, ki ga izvajajo pristojne ustanove za redni nadzor radioaktivnosti, enot za RKB izvidovanje in ELME.

Regijski oddelek za RKB izvidovanje opravlja detekcijo in dozimetrijo, označevanje kontaminiranega območja in jemanje vzorcev.

UKREPI RADIACIJSKE ZAŠČITE

Ukrepi radiacijske zaščite bi se izvajali na osnovi meritev v okolju in bi lahko zajemali:

- uporabo tablet kalijevega jodida,
- prepoved uporabe (pitne) vode in prepoved ali omejitev uživanja določenih živil (sadje, zelenjava, poljščine),
- zaščito krme za živali ter živine (zadrževanje v hlevih, prepoved paše in hranjenja s svežo krmo),
- omejitev gibanja na prostem,
- omejitev nabiranja in uporabe poljskih pridelkov in gozdnih sadežev,
- omejitev paše,
- omejitev lovljenja živali,
- dekontaminacijo ljudi, živali, objektov, predmetov in površin,
- zaščitni ukrepi v kmetijstvu,
- zaščita virov pitne vode.

ZAKLANJANJE

Glede na oddaljenost od kraja nesreče bi v primeru razglašene zaščitnega ukrepa dovolj visoko stopnjo zaščite omogočali notranji prostori zidanih objektov.

EVAKUACIJA

Za prebivalce občine Kostanjevica na Krki evakuacija ni načrtovana, saj se načrtuje le za 10 km pas okoli NEK. Poteka pa skozi **občino Kostanjevica na Krki evakuacijska pot iz ogroženega območja proti Šentjerneju in Novemu mestu.**

Zaščitni ukrepi ob jedrski nesreči v tujini

V primeru jedrske nesreče v tujini v oddaljenosti 1000 km se poleg ukrepov, predvidenih za ODU, izvaja zlasti poostren in povečan nadzor okolja in hrane ter drugi ukrepi, ki jih izvaja RS za zaščito svojih državljanov doma in v tujini.

Ob hudi jedrski nesreči v elektrarni znotraj 300 km območja ter ob neugodnih vremenskih razmerah je možna tudi delitev in uporaba tablet kalijevega jodida.

Zaščitni ukrepi ob radioloških nesrečah

V primeru radioloških nesreč za takojšnje zaščitne ukrepe na lokaciji poskrbijo prevozniki oziroma imetniki radioaktivnih virov, v nasprotnem primeru pa je potrebna takojšnja intervencija:

- zavarovanje območja izvede policija ali gasilci oziroma prvi, ki prispe na kraj dogodka,
- pri intervenciji sodelujejo pristojne javne službe in pooblašene organizacije.

Odredijo se različni zaščitni ukrepi glede na vrsto dogodka, okoliščine in možen razvoj dogodka.

8.2. NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Nujna medicinska pomoč

Zdravstveno in psihološko pomoč prebivalcem zagotavlja medicinsko osebje zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki v okviru ZD Krško, po potrebi pa tudi Splošna bolnišnica Novo mesto.

Zdravstveno oskrbo poškodovanim ob evakuaciji nudi medicinsko osebje na kontrolnih točkah in dekontaminacijskih postajah ter medicinsko osebje zdravstvenih domov, v katere bodo napoteni poškodovani in oboleli.

Zdravstveno oskrbo poškodovancem s težjimi klasičnimi poškodbami in poškodbami zaradi ionizirajočega sevanja nudi Klinični center Ljubljana.

Ministrstvo za zdravje pripravi navodilo za delitev tablet KJ (kalijev jodid).

Na območju občine Kostanjevica na Krki se nahaja zdravstvena postaja Kostanjevica na Krki v sklopu Zdravstvenega doma Krško.

P - 40: Pregled ekip za prvo pomoč v Občini Kostanjevica na Krki.

Prva veterinarska pomoč

Uprava Republika Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin spremlja stanje ter predlaga in usmerja veterinarske oskrbe in oskrbe živine s hrano.

Veterinarska postaja imajo naloge nudenja prve veterinarske pomoči.
URSVHVVR – OE Novo mesto ima nalogo nudenja specialistične veterinarske pomoči.

Prva veterinarska pomoč obsega:

- zbiranje podatkov o kontaminiranih in poginulih živalih na celotnem prizadetem območju,
- pomoč pri izvajanju ukrepe za zaščito živali, živil živalskega izvora, krmil in napajališč pred ionizirajočim sevanjem v skladu s priporočili Ministrstva za kmetijstvo in okolje,
- pomoč obolelim živalim,
- zakol kontaminiranih živali, odstranjevanje in pokop živalskih kadavrov,
- sodelovanje pri izvajanju dekontaminacije.

Navodilo prebivalcem za zaščito živali, krme, vode, živil živalskega izvora ter postopkov s kontaminirano hrano, krmo in živali pripravi štab CZ Občin Kostanjevica na Krki na osnovi navodil Ministrstva za kmetijstvo in okolje preko medijev večkrat dnevno posreduje prebivalcem.

Na območju občine Kostanjevica na Krki se nahaja veterinarska postaja Brestanica, poslovna enota Kostanjevica na Krki.

Gašenje in reševanje ob požarih

Po potrebi bi ob požaru v NEK sodelovali tudi operativni gasilci PGD Prekopa in PGD Kostanjevica na Krki, predvsem z zagotavljanjem zadostne količine požarne vode.

P – 14: Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode.

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov. Vse to odredi poveljnik CZ RS.

Preklic zaklanjanja in uporabe tablet kalijevaga jodida se razglasi, če:

- ni več verjetno, da bi lahko prišlo do večjih izpustov radioaktivnih snovi, in
- ni več verjetno, da bi elektrarna razglasila objektno ali splošno nevarnost, in
- meritve hitrosti doze v okolju pokažejo, da ni dosežen intervencijski nivo za zaklanjanje in evakuacijo.

Preklic prepovedi ali omejitev uživanja določenih živil se razglasi, če:

- ni več verjetno, da bi lahko prišlo do večjih izpustov radioaktivnih snovi, in
- če ni dosežen akcijski nivo za posamezno vrsto živila.

D – 20: Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči.

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

9.1. NAČELNE USMERITVE

Center za obveščanje Brežice preko medijev obvešča prebivalce o posledicah in razmerah na prizadetem območju ter posreduje navodila štaba CZ Občine Kostanjevica na Krki.

Da bi lahko prebivalci učinkovito izvajali ukrepe za zaščito svojega zdravja in življenja, je priporočljivo, da upoštevajo napotke iz knjižice »Kako bi ravnali v primeru jedrske nesreče«, ki je bila dostavljena v vsako gospodinjstvo in ustanovo v OTU. Za občane občine Kostanjevica na Krki se zloženka nahaja na občini.

D – 7: Navodila prebivalcem za ravnanje ob nesreči.

9.2. NAPOTKI OBČANOM

V osebno in vzajemno zaščito ob jedrski ali radiološki nesreči spadajo:

- uporaba sredstev za osebno zaščito pred radioaktivnim onesnaženjem,
- zadrževanje v zaprtih prostorih (zaklanjanje), nepredušno zaprti stanovanjski in gospodarski prostori,
- osebna dekontaminacija,
- omejitev uporabe živil,
- omejitev na pitje ustekleničene vode in pijač

10. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

10.1. Pomen pojmov

Akcijski nivo Mejna koncentracija radionuklidov v hrani, mleku ali pitni vodi, nad katero je prepovedano uživanje.

Dozna obremenitev Vsota vseh doz, prejetih v določenem času, zaradi notranjega in zunanega oseva.

Izogibna doza Pričakovan prihranek dozne obremenitve ob uporabi določenega zaščitnega ukrepa.

Kontaminacija Onesnaženje predmetov, površin ali oseb z radioaktivnimi snovmi.

Mejne doze Predpisane doze, ki ne smejo biti presežene.

Operativni intervencijski nivo Intervencijski ali akcijski nivo izražen z neposredno določljivo (merljivo) veličino.

Used Usedanje radioaktivnih drobcov iz radioaktivnega oblaka zaradi gravitacije ali spiranja z dežjem na tla in na ostale prizemne površine.

OKRAJŠAVA	RAZLAGA
NEK	Nuklearna elektrarna Krško
n/s	Nevarne snovi
ZiR	Zaščita in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ReCO	Regijski center za obveščanje (112)
CZ	Civilna zaščita
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
GE	Gasilska enota
URSZR	Uprava RS za zaščito in reševanje
JGS	Javna gasilska služba
GRS	Gorska reševalna služba
JRS	Jamarska reševalna služba
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
OPC	Operativni podporni center
OPU	območje izvajanja preventivnih zaščitnih ukrepov ob nesreči v NEK
OTU	območje načrtovanja takojšnjih zaščitnih ukrepov ob nesreči v NEK

11. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

11.1.1. Seznam skupnih prilog:

- P - 1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ občine Kostanjevica na Krki.
- P - 2 Podatki o odgovornih osebah v Občini Kostanjevica na Krki.
- P - 3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč.
- P - 5 Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč.
- P - 6 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč – občina Kostanjevica na Krki.
- P - 7 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje.
- P - 11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov.
- P - 14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode.
- P - 15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči.
- P - 18 Seznam medijev, ki bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov.
- P - 19 Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+
- P - 38 Obvestila prebivalcem, posredovana iz Centra za obveščanje Brežice.
- P - 40 Pregled ekip za prvo pomoč v Občini Kostanjevica na Krki

11.1.2 Seznam posebnih prilog:

- P - 800 Pregled zaklonišč na območju občine Kostanjevica na Krki.
- P – 801 Seznam prejemnikov informativnega biltena.

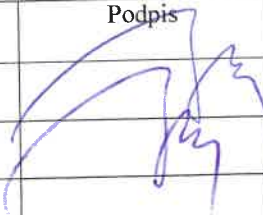
11.2.1. Seznam skupnih dodatkov:

- D - 1 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta.
- D - 2 Načrt dejavnosti Občine Kostanjevica na Krki ter zagotovitev prostorskih pogojev za delo poveljnika CZ in štaba CZ občine Kostanjevica na Krki.
- D - 4 Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči.
- D - 7 Navodila prebivalcem za ravnanje ob nesreči.
- D - 8 Navodilo za vzdrževanje in razdelitev načrta zaščite in reševanja.
- D - 14 Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč.
- D - 15 Vzorec delovnega naloga.
- D - 17 Vzorec prošnje za državno pomoč.
- D - 10 Program usposabljanja, urjenja in vaj.
- D - 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta zaščite in reševanja.
- D - 20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči.

11.2.2. Seznam posebnih dodatkov:

- D - 26 Znaki za alarmiranje ob nevarnosti naravnih in drugih nesreč.
- D - 27 Načrt delitve tablet kalijevega jodida v občini Kostanjevica na Krki

**AŽURIRANJE, POPRAVKI, SPREMEMBE IN DOPOLNITVE
NAČRTA ZIR OB JERSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI
V OBČINI KOSTANJEVICA NA KRKI**

Zap. št	Datum pregleda ažuriranja	Datum dopolnitve	Datum spreminjanja	Podpis
1.	06 -06- 2014	06 -06- 2014	06 -06- 2014	
2.	22 -09- 2017	22 -09- 2017	22 -09- 2017	
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				